

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XI — Nr. 430

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 31 august 1999

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
113.	1-7	119.	8-16

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI
113. — Ordonanță privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor.....
114. — Ordonanță pentru modificarea anexei nr. 11 la Legea nr. 40/1991 cu privire la salarizarea

Președintelui și Guvernului României, precum și a personalului Președinției, Guvernului și al celorlalte organe ale puterii executive, republicată.....
— Ordonanță privind auditul intern și controlul financiar preventiv

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ

privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor

În temeiul art. 107 alin. (1) și (3) din Constituția României și al art. 1 lit. P pct. 3 din Legea nr. 140/1999 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României emite următoarea ordonanță:

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Prezenta ordonanță stabilește cadrul juridic unitar referitor la producerea, ambalarea, depozitarea, transportul și comercializarea alimentelor, responsabilitățile producătorilor și comercianților de alimente, organizarea controlului oficial al alimentelor și sancțiunile în vederea protejării calității alimentelor.

(2) Aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe protejează consumatorii de practici incorecte la fabricarea, depozitarea și comercializarea alimentelor și asigură condiții pentru informarea lor corectă și completă, în conformitate cu reglementările legale privind protecția consumatorilor.

Art. 2. — Reglementările prezentei ordonanțe nu se aplică alimentelor produse în gospodării individuale pentru consumul propriu și nici produselor alimentare care sunt în tranzit sau care sunt depozitate temporar, ca bunuri care tranzitează țara, dacă nu reprezintă un pericol pentru sănătatea umană sau pentru mediu.

Art. 3. — În sensul prezentei ordonanțe, termenii folosiți se definesc după cum urmează:

a) *alimente* — produse în stare naturală sau prelucrate, destinate consumului uman, inclusiv apa minerală și guma de mestecat, din care se exclud tutunul, produsele medicinale și substanțele narcotice sau psihotrope;

b) *alimente de origine animală* — alimente constând din sau conținând aproape în exclusivitate produse de origine animală;

c) *alimente de origine vegetală* — alimente constând din sau conținând aproape în exclusivitate produse de origine vegetală;

d) *alimente cu destinație nutrițională specială* — alimente care au o compoziție corespunzătoare cu scopurile nutriționale pretinse. Aceste alimente trebuie să îndeplinească cerințele nutriționale speciale ale anumitor categorii de persoane ale căror procese digestive sau metabolice sunt perturbate ori care se află în condiții fiziologice speciale sau ale sugarilor și copiilor mici sănătoși;

e) *alimente modificate genetic* — alimente (semințe, fructe, tuberculi, bulbi și altele asemenea) care conțin o

combinație nouă de material genetic obținut prin tehnici de bioinginerie;

f) *ingrediente* — orice substanță, inclusiv aditivii, folosită în producerea sau prepararea alimentelor și prezentă în produsul finit ca atare sau într-o formă modificată;

g) *aditivi alimentari* — orice substanțe naturale sau artificiale, cu sau fără valoare nutritivă, care în mod normal nu se consumă ca alimente și nu se utilizează ca materii prime, dar se adaugă alimentelor în timpul preparării, procesării, ambalării, transportului sau depozitării, în scopul de a influența favorabil proprietățile fizice, chimice, microbiologice și senzoriale, precum și capacitatea de conservare ale acestora;

h) *contaminanți alimentari* — orice substanțe care nu se adaugă în mod intenționat alimentelor, dar care sunt prezente în aceste alimente ca rezultat al tratamentelor aplicate în timpul creșterii plantelor, creșterii animalelor sau al altor operațiuni de procesare a alimentelor, ori ca rezultat al contaminării mediului;

i) *nutrienți* — substanțe nutritive, respectiv protide, lipide, glucide, vitamine și elemente minerale (macro- și microelemente);

j) *materiale în contact cu alimentele* — materiale care vin în contact direct cu alimentele și sunt cumpărate împreună cu acestea;

k) *etichetare* — orice cuvinte, detalii, mărci, desene sau simboluri, aplicate pe un ambalaj, document, notă, etichetă, inel sau guler, care însoțesc sau se referă la un aliment;

l) *alimente preambalate* — orice aliment în ambalaj individual, care se vinde sub această formă și al cărui conținut nu poate fi modificat fără deschiderea sau schimbarea ambalajului;

m) *comercializarea alimentelor* — orice operațiune de vânzare-cumpărare, import-export, al cărei scop este de a oferi alimente unei terțe părți, cu excepția celor destinate unor cercetări științifice și expertize de laborator;

n) *igiena alimentară* — toate măsurile necesare pentru a asigura protecția, stabilitatea și salubritatea alimentelor, pornind de la cultivare sau creștere, producție sau fabricație, până la consumul final;

o) *material de ambalare* — orice tip de recipient sau orice material de învelire și acoperire, care protejează alimentul de contaminare și de modificare a calității;

p) *reziduu* — orice substanță, inclusiv derivații și metaboliții săi, care în mod natural nu se găsește în alimente, dar care poate fi regăsită ca urmare a încorporării ei în mod conștient sau accidental și care prin depășirea limitelor maxime admise poate constitui factor de risc pentru sănătate;

q) *calitatea alimentului* — totalitatea proprietăților întrunite de aliment, care îl fac compatibil cu reglementările specifice și cerințele consumatorilor;

r) *termen de valabilitate* — data până la care alimentele își mențin proprietățile specifice, când sunt păstrate în mod corespunzător, și care reprezintă termenul limită de consum;

s) *specificație tehnică* — document care descrie metoda de fabricație, compoziția, parametrii de calitate, condițiile de ambalare, etichetare, depozitare și transport;

t) *acjivanți* — substanțe, altele decât materiile prime, utilizate în procesul de fabricație și care se regăsesc ca atare sau sub formă de derivați în produsul finit;

u) *siguranța alimentelor* — garanția că alimentele nu constituie un pericol pentru consumator atunci când sunt preparate și/sau consumate conform destinației lor;

v) *alimente contrafăcute* — alimente a căror calitate, menționată în declarația de conformitate, standardul sau specificația tehnică de produs și pe etichetă, a fost modificată, intenționat sau nu, într-un mod care ar putea constitui un risc pentru sănătatea consumatorilor, le-ar putea leza interesele sau i-ar informa greșit.

CAPITOLUL II Condiții generale

Secțiunea 1

Unitățile producătoare de alimente

Art. 4. — Unitățile în care se produc alimente pot fi amplasate numai în acele spații care îndeplinesc condițiile stabilite prin reglementări legale în vigoare.

Art. 5. — Alimentele pot fi produse numai în unitățile care îndeplinesc condițiile de funcționare, stabilite prin reglementările legale în vigoare.

Secțiunea a 2-a

Condiții de fabricare

Art. 6. — La fabricarea alimentelor se pot utiliza numai acele materii prime, aditivi, auxiliari tehnologici, materiale de ambalare sau orice alte materiale care vin în contact cu alimentele, avizate de către Ministerul Sănătății, de comun acord cu Ministerul Agriculturii și Alimentației, conform reglementărilor legale în vigoare.

Art. 7. — Fabricarea, depozitarea și transportul alimentelor se fac cu respectarea normelor tehnologice, igienico-sanitare și sanitare veterinare, care să asigure îndeplinirea cerințelor de sănătate publică, de igienă alimentară și de calitate a alimentelor.

Secțiunea a 3-a

Condiții privind personalul

Art. 8. — Fabricarea, depozitarea, transportul și comercializarea alimentelor se fac numai de către persoanele care îndeplinesc condițiile de sănătate stabilite prin ordin al ministrului sănătății și care, pentru operațiunile pe care le execută, întrunesc calificarea necesară și dețin cunoștințe suficiente în domeniul sănătății publice, igienei alimentelor sau igienei muncii, atestate conform reglementărilor legale în vigoare.

Secțiunea a 4-a

Condiții privind compoziția și calitatea alimentelor

Art. 9. — (1) Alimentele trebuie să aibă o compoziție care să asigure atât calitatea acestora, cât și sănătatea consumatorilor și să îndeplinească condițiile de igienă prevăzute de normele legale în vigoare.

(2) Reglementările privind nivelul de admisibilitate a aditivilor alimentari și a adjuvanților din compoziția alimentelor, precum și igiena alimentelor se stabilesc de către Ministerul Sănătății, de comun acord cu Ministerul Agriculturii și Alimentației.

Secțiunea a 5-a

Condiții privind utilizarea aditivilor alimentari

Art. 10. — La fabricarea sau manipularea alimentelor destinate comercializării sunt interzise:

a) utilizarea aditivilor care nu au fost autorizați, fie singuri sau în combinație cu alte substanțe;

b) utilizarea proceselor tehnologice în vederea obținerii de aditivi neautorizați în produsele alimentare;

c) utilizarea aditivilor autorizați peste limitele maxime admise.

Art. 11. — Se interzice comercializarea alimentelor, dacă acestea au fost fabricate sau manipulate cu încălcarea prevederilor art. 10 ori dacă nu sunt compatibile cu alte reglementări legale în vigoare.

Art. 12. — Se interzice comercializarea aditivilor sau a schimbătorilor de ioni, a căror utilizare este interzisă la fabricarea sau manipularea alimentelor.

Art. 13. — Fac excepție de la prevederile art. 10:

a) aditivii care au fost îndepărtați din alimente complet sau se regăsesc în produsul care urmează să fie vândut în cantități reziduale, tehnic inevitabile și tehnologic inactive,

incapabile să primejduiască sănătatea sau să modifice proprietățile organoleptice ale produsului;

b) apa distilată sau demineralizată, aerul, azotul sau dioxidul de carbon, pentru situațiile în care acestea nu sunt utilizate ca presurizați, sau hidrogenul, dacă se folosește la hidrogenarea grăsimilor sau la fabricarea alcoolilor.

Art. 14. — În vederea protejării intereselor consumatorilor și ținând seama de cerințele tehnologice, nutriționale și dietetice ale alimentelor, Ministerul Agriculturii și Alimentației, Ministerul Sănătății și alte organisme interesate, după caz, sunt abilitate să emită ordine sau instrucțiuni comune privitoare la:

a) aprobarea utilizării aditivilor în general sau numai pentru anumite alimente ori pentru anumite scopuri;

b) specificarea aditivilor admiși și a limitelor maxime pentru aditivi și produșii lor de reacție conținuți în alimente, precum și a condițiilor de puritate pentru aditivi și schimbătorii de ioni;

c) fabricarea, manipularea și comercializarea aditivilor și schimbătorilor de ioni;

d) interzicerea sau restricționarea utilizării anumitor aditivi și schimbători de ioni la fabricarea alimentelor;

e) reactualizarea aditivilor admiși, în funcție de condițiile de folosire și de informațiile științifice.

Secțiunea a 6-a

Condiții privind contaminanții, în general, radiațiile sau utilizarea materialelor radioactive

Art. 15. — (1) Ministerul Sănătății și Ministerul Agriculturii și Alimentației sunt abilitate să adopte reglementări comune privind prezența contaminanților în alimente.

(2) Reglementările trebuie să se bazeze pe principiul ca alimentul care conține un contaminant, într-o cantitate neacceptată din punctul de vedere al sănătății publice, respectiv la un nivel de toxicitate care depășește limitele maxime admise, să nu fie fabricat și distribuit în vederea comercializării.

Art. 16. — (1) La fabricarea și comercializarea alimentelor sunt interzise:

a) folosirea în fabricație a materiilor prime cu grad de radioactivitate peste limitele maxime admise sau mărirea prin prelucrare a concentrației substanțelor radioactive naturale, aflate în materia primă;

b) tratarea alimentelor cu radiații ultraviolete sau ionizante, fără autorizare sanitară prealabilă;

c) comercializarea alimentelor tratate cu radiații, prin încălcarea prevederilor lit. a) și b);

d) comercializarea alimentelor iradiate peste limitele admise de legislația în vigoare.

(2) Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Alimentației și organismul național pentru controlul radiațiilor sunt abilitate să emită reglementări comune pentru:

a) stabilirea limitelor maxime admise privind nivelul de contaminare radioactivă a alimentelor;

b) aprobarea efectuării unor tratamente cu radiații în general sau pentru anumite alimente ori în anumite scopuri, dacă aceasta corespunde intereselor consumatorilor;

c) specificarea anumitor procese pentru tratarea autorizată cu radiații, dacă aceasta este necesară în vederea protejării intereselor consumatorilor.

Art. 17. — Cantitatea de aditivi conținută în alimente și autorizată prin ordinele emise conform prevederilor art. 14 și utilizarea tratamentului cu radiații, autorizat prin ordinele emise conform prevederilor art. 16 alin. (2) lit. a), trebuie să fie declarate conform prevederilor legale în vigoare.

Secțiunea a 7-a

Condiții privind reziduurile de pesticide și alte produse care se regăsesc în alimente

Art. 18. — (1) Se interzice comercializarea alimentelor care conțin:

a) reziduuri ale substanțelor utilizate pentru protecția plantelor, fertilizatori, așa cum sunt definite în reglementările legale specifice, sau alte produse pentru tratarea plantelor și solului, produse pentru protejarea depozitării ori produsele lor de degradare sau de reacție, peste limitele prevăzute în reglementările legale în vigoare;

b) reziduuri ale substanțelor utilizate pentru protecția plantelor, așa cum sunt definite de reglementările legale specifice, care nu au fost autorizate și care sunt interzise a fi folosite pentru alimente sau pentru materiile lor prime;

c) reziduuri de antibiotice, substanțe medicamentoase, hormoni, substanțe anabolizante, ca rezultat al folosirii acestora în practica zootehnică pentru stimularea creșterii animalelor și în practica sanitară veterinară pentru tratarea animalelor bolnave;

d) metale grele sau alte substanțe nocive, care poluează mediul și care provin în principal din sfera industrială și a transportului;

e) micotoxine care provin din dezvoltarea mușcăiurilor toxigene pe materiile prime sau pe produsele finite.

(2) Ministerul Sănătății este abilitat să emită ordine comune cu Ministerul Agriculturii și Alimentației și cu avizul altor organisme abilitate, pentru:

a) stabilirea limitelor maxime admise de reziduuri sau alte substanțe în sau pe alimente;

b) interzicerea comercializării alimentelor al căror conținut în reziduuri sau în alte substanțe depășește limita maximă admisă;

c) stabilirea măsurilor pentru dezinfectarea, decontaminarea și dezinfestarea camerelor sau echipamentelor în care sau cu care au fost fabricate, manipulate sau comercializate alimentele, precum și specificarea, interzicerea sau restricționarea utilizării de mijloace, echipamente sau metode, în vederea protejării intereselor consumatorilor.

Secțiunea a 8-a

Condiții privind prezența în alimente a substanțelor active farmacologic

Art. 19. — (1) Se interzic fabricarea și comercializarea alimentelor de origine animală, dacă ele conțin reziduuri de substanțe active farmacologic sau produsele lor de metabolism:

a) a căror utilizare a fost interzisă la aceste animale, prin reglementări legale specifice;

b) care depășesc limitele maxime admise de reziduuri de medicamente de uz veterinar în produsele de origine animală, prevăzute de reglementările specifice legale în vigoare;

c) care nu au fost autorizate sau înregistrate ca medicamente pentru tratamentul animalelor sau a căror utilizare a fost interzisă prin alte reglementări legale în vigoare ori care nu sunt autorizate pentru utilizare ca aditivi în hrana animalelor.

(2) În situațiile în care substanțele active farmacologic sunt autorizate și înregistrate ca medicamente ori sunt autorizate ca aditivi în hrana animalelor, se pot fabrica alimente de origine animală, care pot fi comercializate, dacă sunt respectate perioadele de așteptare, stabilite în reglementările specifice legale în vigoare.

(3) Ministerul Agriculturii și Alimentației și Ministerul Sănătății sunt abilitate să emită ordine comune care:

a) să stabilească limitele maxime pentru substanțele farmacologic active și produsele lor de reacție, care nu pot fi depășite în sau pe alimentele comercializate;

b) să excludă din tratamentul animalelor, în totalitate sau pentru anumite scopuri, acele substanțe farmacologic active, care ar conduce la depășirea conținutului de reziduuri admis în alimentele de origine animală, sau să stabilească perioade de așteptare pentru aceste substanțe și să interzică comercializarea alimentelor care au fost produse cu încălcarea acestor reglementări.

*Secțiunea a 9-a***Condiții privind alimentele cu destinație nutrițională specială, a suplimentelor nutritive, a alimentelor fortificate și a celor modificate genetic**

Art. 20. — Ministerul Sănătății împreună cu Ministerul Agriculturii și Alimentației sunt abilitate să adopte reglementări pentru specificarea condițiilor de fabricare și manipulare aplicabile alimentelor destinate unor cerințe speciale de nutriție, precum și a condițiilor privind comercializarea acestor produse. Reglementările se vor baza pe principiul comercializării numai a alimentelor destinate unor cerințe speciale de nutriție, care nu sunt periculoase pentru sănătatea publică și pentru care se asigură o informare corespunzătoare a consumatorilor privind proprietățile și caracteristicile acestora.

Art. 21. — Alimentele care îndeplinesc cerințe speciale de nutriție, cele supuse tratamentului cu radiații ionizante, precum și cele modificate genetic se avizează de către Ministerul Sănătății.

Art. 22. — (1) Ministerul Sănătății este abilitat să reglementeze utilizarea nutrienților în alimente și în suplimentele de hrană.

(2) Reglementarea trebuie să stabilească reguli privind fortificarea, restaurarea cu nutrienți a alimentelor, precum și reguli privind fabricarea și comercializarea suplimentelor de hrană care conțin nutrienți. Această reglementare trebuie să prevadă doza zilnică recomandată de nutrienți și să asigure consumatorii că alimentele fortificate, restaurate și normalizate cu nutrienți și suplimentele de hrană care conțin nutrienți nu sunt periculoase pentru sănătatea publică.

Art. 23. — Ministerul Sănătății împreună cu Comisia Națională pentru Statistică au obligația să verifice anual datele privind nutriția pe diferite segmente ale populației, precum și datele privind securitatea alimentară, pe care trebuie să se bazeze recomandările privind „costul zilnic al consumatorului” și cantitatea minimă de produse necesare, și să informeze Guvernul asupra concluziilor.

CAPITOLUL III**Condiții privind producția, igiena și ambalarea alimentelor***Secțiunea 1***Responsabilitățile producătorilor de alimente**

Art. 24. — Producătorii de alimente, persoane fizice sau juridice, vor comercializa numai alimentele care prezintă siguranță, sunt salubre și apte pentru consum și se înscriu în prevederile stabilite de prezenta ordonanță și de alte acte normative în vigoare.

Art. 25. — (1) Producătorii de alimente sunt obligați să respecte parametrii privind proprietățile organoleptice, fizice, chimice, microbiologice și toxicologice ale alimentelor conform standardelor, specificațiilor tehnice și reglementărilor actelor normative în vigoare.

(2) Producătorii de alimente sunt obligați să indice parametrii de calitate ai produselor fabricate, destinate comercializării, în standardele sau specificațiile tehnice ale produselor, pe etichete și în declarațiile de conformitate care însoțesc produsele comercializate.

(3) Producătorii de alimente sunt obligați să organizeze și să aplice controlul calității alimentelor, fabricate sau manipulate, în laboratoare proprii sau în laboratoare autorizate.

(4) Fabricarea și comercializarea alimentelor contrafăcute sunt interzise.

Art. 26. — Ministerul Agriculturii și Alimentației și Ministerul Sănătății adoptă prin ordin comun reglementări, prin care se stabilesc condițiile privind igiena alimentelor și alte cerințe obligatorii privind fabricarea și manipularea alimentelor, precum și procedurile de verificare a conformității cu aceste cerințe.

Art. 27. — Reglementările vor stabili prevederi pentru fabricarea și manipularea alimentelor în mod igienic, iar operatorii din industria alimentară trebuie să identifice și să corecteze orice fază critică pentru asigurarea securității alimentare. Aceste reglementări vor stabili prevederi pentru identificarea, implementarea, menținerea și îmbunătățirea procedurilor adecvate ale securității alimentare, prin dezvoltarea sistemului propriu de analiză a riscurilor punctelor critice de control.

Art. 28. — (1) Ministerul Sănătății împreună cu Ministerul Industriei și Comerțului sunt abilitate să adopte reglementări privind materialele care vin în contact cu alimentele.

(2) Reglementările trebuie să includă condiții generale pentru toate materialele care vin în contact cu alimentele și să indice măsuri și proceduri specifice pentru categorii diferite de materiale care vin în contact cu alimentele.

(3) Reglementările trebuie să stabilească prevederi privind utilizarea în contact direct cu alimentele numai a materialelor necesare pentru ambalarea sau protejarea alimentelor și care să permită manipularea lor.

(4) Materialele care vin în contact cu alimentele vor fi avizate de către Ministerul Sănătății și vor fi fabricate conform standardelor sau specificațiilor tehnice, astfel încât în condiții de utilizare normale și prevăzute constituienții lor să nu fie transferați alimentelor în cantități care ar putea periclita sănătatea publică sau ar determina o modificare neacceptabilă a compoziției alimentelor ori ar modifica caracteristicile lor organoleptice.

Art. 29. — Ministerul Sănătății, împreună cu Ministerul Agriculturii și Alimentației, Ministerul Industriei și Comerțului și cu alte organisme competente, după caz, sunt abilitate să adopte reglementări privind etichetarea alimentelor.

Art. 30. — (1) Etichetarea alimentelor trebuie să ofere informații astfel încât să nu inducă în eroare cumpărătorul, îndeosebi în ceea ce privește:

a) originea sau proveniența, numele sub care este comercializat alimentul, ingredientele folosite, cantitatea netă, termenul de valabilitate, numele și adresa producătorului, ale celui care a ambalat alimentul sau ale comerciantului, condițiile de depozitare sau de utilizare speciale, indicațiile de utilizare în cazul în care ar fi imposibilă folosirea produsului în lipsa acestora;

b) atribuirea unor efecte sau proprietăți pe care alimentele nu le posedă;

c) sugerarea că alimentele posedă caracteristici speciale, când, de fapt, toate alimentele similare dețin aceste caracteristici;

d) atribuirea proprietății de prevenire, tratare sau vindecare a unor boli umane sau referirea la aceste proprietăți, dacă alimentele nu sunt autorizate prin reglementări legale în vigoare.

(2) Aceste interziceri sau restricții se aplică și la prezentarea în scop de reclamă a alimentelor.

Art. 31. — Înscrierile de pe eticheta alimentelor trebuie să fie vizibile, lizibile și scrise cel puțin în limba română.

Art. 32. — Ministerul Sănătății poate adopta reglementări specifice privind etichetarea, prezentarea sau reclama produselor cu destinație nutrițională specială și a altor categorii de alimente, dacă sunt necesare pentru protecția consumatorilor sau pentru o informare corectă a acestora.

CAPITOLUL IV**Comercializarea alimentelor***Secțiunea 1***Condiții pentru oferirea alimentelor spre vânzare**

Art. 33. — (1) Alimentele pot fi comercializate numai în spații special amenajate și destinate acestui scop, în condiții de igienă adecvate și cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) Ministerul Industriei și Comerțului, Ministerul Agriculturii și Alimentației, Ministerul Sănătății împreună cu alte organisme interesate, abilitate, sunt abilitate să adopte reglementări specifice comune privind comercializarea alimentelor pe piețele organizate sau în afara acestora.

Art. 34. — (1) Alimentele oferite spre comercializare trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) să fie fabricate, conform prevederilor legale, în scopul protecției sănătății publice, protecției igienei alimentului și protecției calității produsului;

b) să se încadreze în nivelurile maxime admise de contaminare fizică, chimică, microbiologică, toxicologică sau radiologică, stabilite prin reglementări speciale;

c) să se încadreze în parametrii de calitate conform reglementărilor specifice sau cerințelor menționate în declarația de conformitate, în standardul sau specificația tehnică de produs și să corespundă cu înscrisurile de pe etichetă;

d) să fie ambalate, etichetate și marcate conform reglementărilor specifice, iar inscripționarea etichetelor să fie vizibilă, lizibilă și corectă;

e) eticheta trebuie să indice cantitatea de aditivi autorizată, conținută în alimente, și, după caz, utilizarea tratamentului cu radiații autorizat;

f) să fie avizate sanitar și sanitar veterinar, după caz, în conformitate cu reglementările legale în vigoare.

(2) Alimentele din import vor fi însoțite de documente complete din partea exportatorului, întocmite conform reglementărilor legale în vigoare.

Secțiunea a 2-a

Restricții privind comercializarea alimentelor

Art. 35. — (1) Se interzice comercializarea alimentelor care:

a) nu sunt însoțite de documente care le atestă originea, proveniența și calitatea;

b) sunt manipulate și comercializate în condiții necorespunzătoare de igienă, care pun în pericol sănătatea consumatorilor;

c) afectează sănătatea consumatorilor prin vânzarea unor produse sau substanțe drept alimente.

(2) Se interzice comercializarea unor produse care nu sunt alimente, dar care ar putea fi confundate cu alimentele, datorită formei, mirosului, culorii, aparenței, prezentării, etichetării, volumului sau mărimii.

Art. 36. — (1) În scopul evitării daunelor asupra sănătății, cauzate de alimente, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Alimentației, împreună cu alte organisme interesate, după caz, sunt abilitate să emită ordine comune pentru:

a) interzicerea sau restricționarea utilizării anumitor produse, substanțe, obiecte sau procese tehnologice;

b) specificarea utilizării anumitor procese de fabricare sau manipulare a alimentelor;

c) impunerea unor cerințe la fabricarea, manipularea sau comercializarea anumitor alimente;

d) indicarea utilizării avertismentelor, a altor prezentări cu efect de avertizare și precauții de siguranță, pentru anumite substanțe;

e) interzicerea sau restricționarea fabricării sau manipulării anumitor substanțe dăunătoare fiziologic în fabricile de procesare a alimentelor, precum și introducerea lor în astfel de fabrici.

(2) Alimentele care au fost fabricate sau manipulate cu încălcarea prevederilor alin. (1) lit. a) și b) sunt interzise la vânzare.

Secțiunea a 3-a

Interdicții în vederea protejării consumatorilor împotriva practicilor incorecte

Art. 37. — (1) În vederea protejării consumatorului împotriva practicilor incorecte sunt interzise:

a) comercializarea alimentelor contrafăcute și a celor capabile să creeze impresia că au o calitate mai bună decât în realitate;

b) utilizarea în scopul reclamei în general sau în cazuri particulare de descrieri sau diverși termeni, care să indice că alimentele sunt naturale, pure sau fără reziduuri ori poluanți, atunci când aceste alimente conțin aditivi autorizați, substanțe reziduale sau au fost supuse unui tratament autorizat cu radiații;

c) comercializarea alimentelor cu denumiri, informații, prezentare sau reclamă, care ar putea induce în eroare consumatorii;

d) comercializarea produselor alimentare necorespunzătoare pentru consum sau care au fost fabricate sau manipulate cu încălcarea prevederilor secțiunii privind reclamele referitoare la sănătate din prezenta ordonanță.

(2) Consumatorii sunt induși în eroare în următoarele situații:

a) dacă se pretinde că alimentele ar cauza efecte pe care rezultatele cercetării științifice le consideră imposibile sau care nu se justifică;

b) dacă sunt utilizate denumiri, informații, prezentări, prezentări grafice sau alte declarații false, cu privire la originea alimentelor, cantitatea, data fabricației sau a ambalării, termenul de valabilitate sau alte elemente de importanță decisivă la evaluarea lor;

c) dacă alimentele sunt prezentate ca medicamente.

Secțiunea a 4-a

Interdicții privind reclamele referitoare la sănătate

Art. 38. — (1) La comercializarea alimentelor sau când li se face reclamă în general ori pentru exemple particulare, în afara prevederilor art. 37 alin. (1), sunt interzise:

a) utilizarea de declarații privind prevenirea, ameliorarea sau vindecarea bolilor;

b) referirea la recomandări sau expertize medicale;

c) referirea la istoricul unor cazuri;

d) sublinierea sau referirea la terți, îndeosebi la scrisori de mulțumiri, recunoașteri sau recomandări, chiar dacă acestea se referă la alinarea sau vindecarea bolilor;

e) prezentarea de imagini ale unor medici sau persoane purtând uniforma profesiei medicale sau aflate în exercițiu în procesul de desfășurare a unei activități în domeniul sănătății sau în serviciile comerciale sanitare și farmaceutice;

f) utilizarea de declarații care să provoace sau să exploateze teama populației;

g) difuzarea de documente sau informații scrise pentru instruirea populației pentru tratarea bolilor cu alimente.

(2) Interdicțiile prevăzute la alin. (1) nu se aplică reclamelor care se adresează membrilor profesioniști din sănătate sau celor implicați în serviciile comerciale sanitare.

(3) Interdicțiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și g) nu se aplică alimentelor cu destinație specială, dacă nu se fac altfel de precizări în ordinele sau instrucțiunile emise de Ministerul Sănătății.

Secțiunea a 5-a

Măsuri privind protecția consumatorilor împotriva practicilor incorecte

Art. 39. — Pentru protejarea consumatorilor împotriva practicilor incorecte și în scopul informării lor corecte, Ministerul Agriculturii și Alimentației, Ministerul Sănătății împreună cu alte organisme interesate, după caz, sunt abilitate să emită ordine comune, care să reglementeze:

a) informarea privind natura, conținutul, originea, fabricantul sau participantul la vânzarea alimentelor;

b) condițiile privind ambalarea, etichetarea, marcarea și păstrarea alimentelor, până la consumatorul final;

c) condițiile privind fabricarea, compoziția sau calitatea anumitor alimente, inclusiv a celor cu destinație specială;

d) interzicerea vânzării alimentelor sub anumite denumiri, informații sau prezentări care pot induce în eroare și cărora nu li se poate face reclamă utilizând anumite prezentări grafice sau alte informații care pot induce în eroare;

e) interzicerea vânzării alimentelor care conțin substanțe sau obiecte nealimentare, ambalate separat sau împreună cu alimentul, în același ambalaj, dacă acestea nu sunt necesare pentru prepararea, manipularea sau consumarea alimentului.

Art. 40. — Pentru protejarea intereselor consumatorilor Ministerul Agriculturii și Alimentației, Ministerul Sănătății împreună cu alte organisme interesate, după caz, sunt abilitate să emită ordine și instrucțiuni comune, care să reglementeze:

a) condițiile privind autorizarea unităților care produc, prelucrează, depozitează, transportă și comercializează alimente;

b) condițiile privind certificarea alimentelor pentru a fi declarate apte pentru consum uman;

c) condițiile privind controlul unităților care produc, prelucrează, depozitează, transportă și comercializează alimente.

Secțiunea a 6-a

Dispoziții privind utilizarea alimentelor și a produselor alimentare interzise sau periculoase

Art. 41. — Ministerul Sănătății împreună cu Ministerul Agriculturii și Alimentației și cu alte organisme abilitate, după caz, adoptă reglementări comune privind retragerea de pe piață, interzicerea comercializării și modalitățile de distrugere sau de folosire în alte scopuri a alimentelor care prezintă un risc pentru sănătate.

CAPITOLUL V

Controlul oficial al alimentelor

Secțiunea 1

Organizarea controlului oficial al alimentelor

Art. 42. — (1) Controlul oficial al alimentelor urmărește dacă unitățile care produc, prelucrează, depozitează, transportă sau comercializează alimentele, personalul implicat, obiectele sau materialele care vin în contact cu alimentele în timpul fabricației, manipulării sau comercializării sunt conforme cu reglementările legale în vigoare, respectă tehnologiile de fabricație, inclusiv calitatea utilajelor de fabricație. Scopul principal al controlului oficial al alimentelor este de a asigura că alimentele destinate pieței interne sau exportului prezintă siguranță, sunt salubre, apte pentru consum și îndeplinesc cerințele stabilite de această ordonanță și de actele normative în vigoare.

(2) Autoritățile competente, potrivit prezentei ordonanțe, controlează alimentele produse și/sau comercializate, inclusiv alimentele provenite din import.

(3) Autoritățile competente controlează alimentele pe întregul lor circuit, de la producere până la comercializare, conform atribuțiilor și competențelor legale în vigoare.

Art. 43. — (1) Autoritățile competente pentru executarea controlului oficial al alimentelor sunt:

a) autoritățile sanitare veterinare, fitosanitare și de control tehnologic, desemnate de către Ministerul Agriculturii și Alimentației;

b) autoritățile sanitare desemnate de către Ministerul Sănătății;

c) autoritățile abilitate pentru protecția consumatorilor.

(2) Controlul alimentelor se realizează prin inspecțiile efectuate de către inspectorii de stat pentru controlul alimentelor, care au obligația să păstreze secretele de fabricație sau datele pe care le cunosc despre unitățile controlate.

(3) Inspekția cuprinde verificarea condițiilor de amplasare și de igienă a unităților în care alimentele sunt procesate, asigurarea apei potabile, verificarea mijloacelor de transport, a echipamentelor și mijloacelor tehnologice utilizate în

procesarea alimentelor, etichetarea, materialele utilizate în contact cu alimentele, mijloacele, procedurile și materialele folosite pentru igienizarea și repararea unităților și echipamentelor și îndepărtarea reziduurilor.

(4) În scopul verificării calității alimentelor prin analize de laborator, inspectorii autorizați să exercite controlul pot preleva probe de alimente, materiale în contact cu alimentele, substanțe utilizate pentru curățenie și reparații, precum și orice alte substanțe care pot afecta caracteristicile alimentelor. Contravaloarea analizelor efectuate pe probele prelevate se taxează conform actelor normative în vigoare.

(5) Inspekția cuprinde verificarea persoanelor care lucrează în unitățile care produc, prelucrează, depozitează, transportă sau comercializează alimente, pentru a stabili dacă ele îndeplinesc condițiile de sănătate și igienă.

(6) Inspekția cuprinde verificarea certificării de către producător a calității alimentelor prin analize de laborator.

Secțiunea a 2-a

Drepturile și îndatoririle inspectorilor de stat pentru controlul alimentelor

Art. 44. — (1) Inspekțiile sunt efectuate de către inspectorii autorizați ai autorităților de stat, stabilite la art. 43 alin. (1) lit. a)–c), conform competențelor specifice.

(2) Inspectorii sunt autorizați să facă copii de pe materialele și documentele care se află în posesia celor inspecțiți sau referințe despre acestea.

(3) Inspectorii sunt obligați să păstreze secretul profesional și să nu divulge unei terțe părți secretele comerciale sau alte informații confidențiale ori particulare, obținute în timpul sau în legătură cu inspekția, dacă nu li se cere să facă aceasta de către o autoritate judecătorească sau de către partea inspecțată.

(4) Inspectorii care descoperă sau suspectează neconformarea cu prevederile prezentei ordonanțe sau cu alte acte normative în vigoare vor lua măsuri în conformitate cu prevederile acestora.

(5) Inspectorii de stat pot solicita pe timpul controlului, după caz, protecția personală și sprijinul organelor de poliție.

Secțiunea a 3-a

Măsuri dispuse de autoritățile competente

Art. 45. — (1) Autoritatea desemnată pentru controlul alimentelor, în toate cazurile în care constată nerespectarea prevederilor acestei ordonanțe sau ale altor acte normative în vigoare, este împuternicită:

a) să interzică funcționarea unităților care produc, prelucrează, depozitează, transportă sau comercializează alimente, precum și folosirea unor materii prime, aditivi, adjuvanți, materiale de ambalare, echipamente, ustensile, utilaje și substanțe de decontaminare;

b) să declare alimentele ca fiind improprie consumului sau necorespunzătoare calitativ, să limiteze sau să interzică utilizarea și comercializarea acestora, să le dirijeze pentru consum condiționat pentru utilizarea sau comercializarea în alte scopuri și să ordone distrugerea lor în conformitate cu reglementările legale în vigoare;

c) să retragă autorizația de funcționare a unităților producătoare și de comercializare a alimentelor;

d) să sechestrze organele de cercetare penală, în cazul în care faptele constatate pot constitui infracțiuni;

e) să aplice sechestrul pe loturile de alimente suspecte sub aspect calitativ. Deținătorul alimentelor sechestraste trebuie să asigure condiții de păstrare și conservare adecvate, până la clarificarea situației acestor alimente.

(2) Autoritatea desemnată pentru controlul alimentelor poate aplica amenzi pentru contravenții, în conformitate cu prevederile reglementărilor legale în vigoare.

Secțiunea a 4-a
Sanctiuni

Art. 46. — Încălcarea prevederilor legale în vigoare privind alimentele atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz.

Art. 47. — Fabricarea de alimente falsificate sau contrafăcute constituie infracțiune și se pedepsește potrivit Codului penal.

Art. 48. — Faptele care constituie contravenții și valoarea amenzilor aplicate se stabilesc în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

PRIM-MINISTRU
RADU VASILE

București, 30 august 1999.
Nr. 113.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 49. — (1) Prezenta ordonanță intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pe aceeași dată se abrogă orice alte dispoziții contrare.

Contrasemnează:

p. Ministrul agriculturii și alimentației,
Aurel Pană,
secretar de stat
Ministrul sănătății,
Hajdú Gábor
Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș
Ministrul industriei și comerțului,
Radu Berceanu

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ

pentru modificarea anexei nr. 11 la Legea nr. 40/1991 cu privire la salarizarea Președintelui și Guvernului României, precum și a personalului Președinției, Guvernului și al celorlalte organe ale puterii executive, republicată

În temeiul art. 107 alin. (1) și (3) din Constituția României, precum și al art. 1 lit. Q din Legea nr. 140/1999 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României emite următoarea ordonanță:

Articol unic. — Anexa nr. 11 „Drepturile persoanelor utilizate în calitate de colaboratori la Președinție, Guvern, ministere, celelalte organe centrale de specialitate și instituții asimilate acestora” la Legea nr. 40/1991 cu privire la salarizarea Președintelui și Guvernului României, precum și a personalului Președinției, Guvernului și al celorlalte organe ale puterii executive, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 162 din 14 iulie 1993, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Persoanele care sunt angajate în calitate de colaboratori de către Președinție, Guvernul României, ministere, celelalte organe centrale de specialitate și instituțiile asimilate acestora, potrivit dispozițiilor legale în vigoare, în

scopul atragerii de specialiști pentru realizarea unor activități determinate, beneficiază de drepturi bănești într-un cuantum ce nu poate depăși salariul maxim de bază stabilit de lege pentru funcția de consilier gradul IA din ministere, calculate în raport cu timpul de muncă efectiv prestat potrivit convenției încheiate.

(2) Pe perioada în care aceste persoane își desfășoară activitatea în alte localități decât cea de domiciliu, instituțiile publice le acordă indemnizații de delegare și le decontează cheltuielile de transport și de cazare, în condițiile stabilite pentru salariații instituțiilor publice, în măsura în care, prin convenția încheiată, s-a prevăzut acest lucru.”

PRIM-MINISTRU
RADU VASILE

Contrasemnează:

p. Ministrul culturii,
Maria Berza,
secretar de stat
Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș
Ministrul muncii și protecției sociale,
Alexandru Athanasiu

București, 30 august 1999.
Nr. 114.

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ

privind auditul intern și controlul financiar preventiv

În temeiul art. 107 alin. (1) și (3) din Constituția României și al art. 1 lit. D pct. 26 din Legea nr. 140/1999 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României emite prezenta ordonanță.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ARTICOLUL 1

Scopul ordonanței

Prezenta ordonanță reglementează controlul intern, auditul intern și controlul financiar preventiv la instituțiile publice și cu privire la utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public.

ARTICOLUL 2

Definiții

În înțelesul prezentei ordonanțe, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:

a) *angajament bugetar*: orice act prin care o autoritate competentă potrivit legii afectează fonduri publice unei anumite destinații;

b) *angajament legal*: orice act cu efect juridic din care rezultă sau ar putea rezulta o obligație pe seama fondurilor publice sau a patrimoniului public;

c) *audit intern*: activitate organizată independent în structura unei instituții publice și în directă subordonare a conducătorului acesteia, care constă în efectuarea de verificări, inspecții și analize ale sistemului propriu de control intern, în scopul evaluării obiective a măsurii în care acesta asigură îndeplinirea obiectivelor instituției publice și utilizarea resurselor în mod economic, eficace și eficient și pentru a raporta conducerii constatările făcute, slăbiciunile identificate și măsurile propuse de corectare a deficiențelor și de ameliorare a performanțelor sistemului de control intern;

d) *compartiment contabil*: structură organizatorică din cadrul instituției publice în care este organizată și se ține contabilitatea, se efectuează controlul financiar preventiv și se ține evidența angajamentelor (serviciu, birou, compartiment);

e) *conformitate*: caracteristica unei operațiuni, a unor acte sau fapte administrative produse în cadrul unei instituții publice de a corespunde politicii asumate în mod expres în domeniul respectiv de către instituția în cauză sau de către o autoritate superioară acesteia, potrivit legii;

f) *contabil*: persoană care verifică, înregistrează și raportează, cu respectarea prevederilor legale aplicabile în domeniu, operațiunile efectuate pe seama fondurilor publice sau a patrimoniului public;

g) *contabil-șef*: șeful compartimentului contabil, cu atribuții de ținere a contabilității, de exercitare a controlului financiar preventiv și evidență a angajamentelor, sau, după caz, una dintre persoanele care îndeplinește aceste atribuții în cadrul unei instituții publice care nu are în structura sa un compartiment contabil sau persoana care îndeplinește aceste atribuții pe bază de contract, în condițiile legii;

h) *control financiar preventiv*: activitate prin care se verifică legalitatea și regularitatea operațiunilor efectuate pe seama fondurilor publice sau a patrimoniului public, înainte de aprobarea acestora;

i) *control intern*: ansamblul măsurilor întreprinse la nivelul unei instituții publice cu privire la structurile organizatorice, metodele, procedurile și sistemele de control și de evaluare, instituite în scopul: realizării atribuțiilor la un nivel calitativ corespunzător și îndeplinirii cu regularitate, în mod economic, eficace și eficient, a politicilor adoptate; respectării legalității și a dispozițiilor conducerii; protejării activelor și resurselor; efectuării și menținerii de înregistrări contabile corecte și complete; furnizării la timp de informații corecte și complete pentru fundamentarea deciziilor conducerii;

j) *controlor delegat*: funcționar public al Ministerului Finanțelor, care exercită atribuții de control financiar preventiv delegat, în mod independent, potrivit prezentei ordonanțe;

k) *economicitate*: măsura în care se asigură minimizarea costului resurselor alocate unei activități, fără a compromite realizarea în bune condiții a obiectivelor declarate ale acesteia;

l) *eficacitate*: gradul de îndeplinire a obiectivelor declarate ale unei activități și relația dintre impactul dorit și impactul efectiv al activității respective;

m) *eficiență*: raportul dintre rezultatele obținute și costul resurselor utilizate în vederea obținerii lor;

n) *fonduri publice*: sume alocate din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor sociale de sănătate, bugetele fondurilor speciale, bugetul trezoreriei statului, bugetele locale, bugetele instituțiilor publice finanțate din venituri extrabugetare, bugetul Fondului Proprietății de Stat, ajutoare financiare externe acordate României sau instituțiilor publice, credite externe contractate sau garantate de stat ori de autorități ale administrației publice locale, precum și împrumuturi interne contractate de autorități ale administrației publice locale;

o) *inspecție*: verificare efectuată la fața locului în cursul derulării unei operațiuni, în scopul constatării unor eventuale abateri de la legalitate sau regularitate și luării de măsuri pentru protejarea fondurilor publice și a patrimoniului public și pentru repararea prejudiciului produs, după caz;

p) *instituție publică*: entitate astfel calificată potrivit legii privind finanțele publice și potrivit legii privind finanțele publice locale;

q) *legalitate*: caracteristica unei operațiuni de a respecta toate prevederile legale care îi sunt aplicabile, în vigoare la data efectuării sale;

r) *operațiune*: orice acțiune cu efect financiar pe seama fondurilor publice sau a patrimoniului public, indiferent de natura acesteia;

s) *oportunitate*: caracteristica unei operațiuni de a servi, în mod adecvat, în circumstanțe date, realizării unor obiective ale politicilor asumate;

t) *ordonator de credite*: persoană împuternicită prin lege sau prin delegare potrivit legii, să dispună și să aprobe operațiuni;

u) *patrimoniu public*: totalitatea drepturilor și obligațiilor, la un moment dat, ale statului, unităților administrativ-teritoriale sau ale instituțiilor publice ale acestora, cu valoare economică, dobândite sau asumate cu orice titlu. Fac parte

din patrimoniul public drepturi și obligații referitoare atât la bunurile din domeniul public, cât și din domeniul privat ale statului și unităților administrativ-teritoriale;

v) *proiect de operațiune*: orice document prin care se urmărește efectuarea unei operațiuni, în forma pregătită în vederea aprobării sale de către autoritatea competentă potrivit legii;

w) *regularitate*: caracteristica unei operațiuni de a respecta sub toate aspectele ansamblul principiilor și regulilor procedurale și metodologice care sunt aplicabile categoriei de operațiuni din care face parte.

ARTICOLUL 3

Obiectivele generale ale controlului intern

Controlul intern are următoarele obiective generale:

— realizarea, la un nivel corespunzător de calitate, a atribuțiilor instituțiilor publice, stabilite în concordanță cu propria lor misiune, în condiții de regularitate, eficacitate, economicitate și eficiență;

— protejarea fondurilor publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei;

— respectarea legii, a reglementărilor și deciziilor conducerii;

— dezvoltarea și întreținerea unor sisteme de colectare, stocare, prelucrare, actualizare și difuzare a datelor și informațiilor financiare și de conducere, precum și a unor sisteme și proceduri de informare publică adecvată prin rapoarte periodice.

ARTICOLUL 4

Obligațiile conducătorului instituției publice în domeniul controlului intern; cerințele controlului intern

(1) Conducătorul instituției publice trebuie să asigure elaborarea, aprobarea, aplicarea și perfecționarea structurilor organizatorice, reglementărilor metodologice, procedurilor și criteriilor de evaluare, pentru a satisface cerințele generale și specifice de control intern.

(2) Cerințele generale și specifice de control intern sunt, în principal, următoarele:

a) cerințe generale:

— asigurarea îndeplinirii obiectivelor generale prevăzute la art. 3 prin evaluarea sistematică și menținerea la un nivel considerat acceptabil a riscurilor asociate structurilor, programelor, proiectelor sau operațiunilor;

— asigurarea unei atitudini cooperante a personalului de conducere și de execuție, acesta având obligația să răspundă în orice moment solicitărilor conducerii și să sprijine efectiv controlul intern;

— asigurarea integrității și competenței personalului de conducere și de execuție, a cunoașterii și înțelegerii de către acesta a importanței și rolului controlului intern;

— stabilirea obiectivelor specifice ale controlului intern, astfel încât acestea să fie adecvate, cuprinzătoare, rezonabile și integrate misiunii instituției și obiectivelor de ansamblu ale acesteia;

— supravegherea continuă de către personalul de conducere a tuturor activităților și îndeplinirea de către personalul de conducere a obligației de a acționa corectiv, prompt și responsabil ori de câte ori se constată încălcări ale legalității și regularității în efectuarea unor operațiuni sau în realizarea unor activități în mod neeconomic, ineficace sau ineficient;

b) cerințe specifice:

— reflectarea în documente scrise a organizării controlului intern, a tuturor operațiunilor instituției și a tuturor evenimentelor semnificative, precum și înregistrarea și păstrarea în mod adecvat a documentelor, astfel încât acestea să fie disponibile cu promptitudine pentru a fi examinate de către cei în drept;

— înregistrarea de îndată și în mod corect a tuturor operațiunilor și evenimentelor semnificative;

— asigurarea aprobării și efectuării operațiunilor exclusiv de către persoane special împuternicite în acest sens;

— separarea atribuțiilor privind efectuarea de operațiuni între persoane, astfel încât atribuțiile de aprobare, control și înregistrare să fie, într-o măsură adecvată, încredințate unor persoane diferite;

— asigurarea unei conduceri competente la toate nivelurile;

— accesarea resurselor și documentelor numai de către persoane îndreptățite și responsabile în legătură cu utilizarea și păstrarea lor.

ARTICOLUL 5

Buna gestiune financiară

(1) Persoanele care gestionează fonduri publice sau patrimoniul public au obligația să realizeze o bună gestiune financiară prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public.

(2) Ministerul Finanțelor este autoritatea administrației publice centrale de specialitate care are responsabilitatea elaborării și implementării politicii în domeniul gestiunii financiare. Ministerul Finanțelor îndrumă metodologic, coordonează și supraveghează asigurarea bunei gestiuni financiare în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public.

CAPITOLUL II

Dispoziții privind auditul intern

ARTICOLUL 6

Organizarea auditului intern

(1) Auditul intern se organizează în mod independent, în structura fiecărei instituții publice, sub forma unui compartiment specializat, constituit din una sau mai multe persoane, astfel încât personalul de specialitate angajat în acesta, denumit în continuare *auditor intern*, să nu fie implicat în vreun fel în îndeplinirea activităților pe care le auditează.

(2) Auditorul intern trebuie să își îndeplinească atribuțiile în mod obiectiv, independent, cu profesionalism și integritate, conform prevederilor prezentei ordonanțe și potrivit normelor și procedurilor specifice activității de audit. Auditorul intern trebuie să respecte prevederile codului de etică, normele și instrucțiunile ce se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor.

(3) În realizarea atribuțiilor sale șeful compartimentului de audit intern sau, după caz, persoana care exercită atribuțiile de audit intern se subordonează și raportează direct conducătorului instituției publice.

ARTICOLUL 7

Obiectul auditului intern și atribuțiile compartimentului de audit intern

(1) Auditul intern se exercită asupra tuturor activităților desfășurate de instituția publică sau care sunt în responsabilitatea acesteia, inclusiv asupra activității instituțiilor subordonate și asupra utilizării de către terți, indiferent de natura juridică a acestora, a fondurilor publice gestionate de acestea din urmă în baza unei finanțări realizate de către instituția publică în cauză sau de către o instituție subordonată acesteia.

(2) Operațiunile care fac obiectul auditului intern sunt examinate, de regulă, pe tot parcursul acestora, din momentul inițierii până în momentul finalizării executării lor efective.

(3) Compartimentul de audit intern trebuie să exercite, fără a se limita la acestea, următoarele atribuții:

a) certificarea trimestrială și anuală, însoțită de raport de audit, a bilanțului contabil și a contului de execuție bugetară ale instituției publice, prin verificarea legalității, realității și exactității evidențelor contabile și ale actelor financiare și de gestiune; certificarea se face înaintea aprobării de către conducătorul instituției publice în cauză a bilanțului contabil și a contului de execuție bugetară;

b) examinarea legalității, regularității și conformității operațiunilor, identificarea erorilor, risipei, gestiunii defectuoase și fraudelor și, pe aceste baze, propunerea de măsuri și soluții pentru recuperarea pagubelor și sancționarea celor vinovați, după caz;

c) supravegherea regularității sistemelor de fundamentare a deciziei, planificare, programare, organizare, coordonare, urmărire și control al îndeplinirii deciziilor;

d) evaluarea economicității, eficacității și eficienței cu care sistemele de conducere și de execuție existente în cadrul instituției publice ori la nivelul unui program/proiect finanțat din fonduri publice utilizează resurse financiare, umane și materiale pentru îndeplinirea obiectivelor și obținerea rezultatelor stabile;

e) identificarea slăbiciunilor sistemelor de conducere și de control, precum și a riscurilor asociate unor astfel de sisteme, unor programe/proiecte sau unor operațiuni și propunerea de măsuri pentru corectarea acestora și pentru diminuarea riscurilor, după caz.

ARTICOLUL 8

Desfășurarea auditului intern

(1) Conducătorul instituției publice aprobă planul anual de audit intern.

(2) Planul de audit se stabilește pe baza evaluării riscului asociat diferitelor structuri, activități, programe/proiecte sau operațiuni, precum și prin consultare cu instituțiile publice ierarhic superioare.

(3) La elaborarea planului de audit se va ține seama de recomandările unitare elaborate de Ministerul Finanțelor prin consultare cu Curtea de Conturi. Recomandările unitare se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor.

(4) Auditorii interni își desfășoară activitatea pe bază de ordin de serviciu scris, aprobat de către conducătorul instituției publice și care prevede în mod explicit scopul, obiectivele și durata auditului.

(5) Auditorii interni au acces la toate datele și informațiile pe care le consideră relevante pentru scopul și obiectivele precizate în ordinul de serviciu, iar personalul de conducere și personalul de execuție implicat în activitatea

auditată au obligația să ofere documentele solicitate și tot sprijinul necesar desfășurării în bune condiții a auditului intern.

(6) Constatările auditului intern sunt cuprinse în raportul de audit intern care trebuie să reflecte ordinul de serviciu primit, modul de desfășurare a auditului, constatările făcute, concluziile și recomandările auditorilor interni, împreună cu întreaga documentație care susține respectivele constatări, concluzii și recomandări. De asemenea, o dată cu raportul de audit intern trebuie prezentate obligatoriu și punctele de vedere ale persoanelor implicate în activitățile auditate, îndeosebi ale aceluia în legătură cu care se semnalează deficiențe sau care pot fi afectate de măsurile recomandate în raportul de audit intern.

(7) Ori de câte ori efectuarea auditului potrivit ordinului de serviciu presupune utilizarea unor cunoștințe de specialitate din alte domenii decât cele cerute prin fișa postului auditorilor interni, șeful compartimentului de audit intern poate recurge, cu aprobarea conducătorului instituției publice căruia îi raportează, la contractarea externă de servicii de expertiză/consultanță.

(8) Raportul de audit intern se semnează de către auditori pe fiecare pagină, se înregistrează și se păstrează în original, în dosare speciale, timp de 10 ani. Reprezentanții Curții de Conturi au dreptul să examineze rapoartele de audit intern.

ARTICOLUL 9

Îndrumarea metodologică și coordonarea auditului intern

(1) Ministerul Finanțelor îndrumă metodologic activitatea de audit intern din toate instituțiile publice și organizează activități de instruire și perfecționare a auditorilor interni. Ministrul finanțelor aprobă codul de etică a auditorului intern, precum și norme și instrucțiuni.

(2) Ministerul Finanțelor poate verifica, prin analize periodice, respectarea normelor și instrucțiunilor prevăzute la alin. (1) de către compartimentele de audit intern constituite la celelalte instituții publice, precum și respectarea de către auditorii interni a codului de etică și poate iniția măsurile corective necesare, în cooperare cu conducătorii instituțiilor publice în cauză.

CAPITOLUL III

Dispoziții privind controlul financiar preventiv*Secțiunea I***Dispoziții generale privind controlul financiar preventiv**

ARTICOLUL 10

Obiectul controlului financiar preventiv

(1) Fac obiectul controlului financiar preventiv proiectele de operațiuni care vizează, în principal:

- a) angajamente legale și bugetare;
- b) deschiderea și repartizarea de credite bugetare;
- c) modificarea repartizării pe trimestre și pe subdiviziuni ale clasificății bugetare a creditelor aprobate, inclusiv prin virări de credite;
- d) efectuarea de plăți din fonduri publice;
- e) efectuarea de încasări în numerar;
- f) vânzarea, gajarea, concesionarea sau închirierea de bunuri din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale;
- g) concesionarea sau închirierea de bunuri din domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale;
- h) alte tipuri de operațiuni, stabilite prin ordin al ministrului finanțelor.

(2) În funcție de specificul instituției publice, conducătorul acesteia poate decide exercitarea controlului financiar preventiv și asupra altor tipuri de proiecte de operațiuni decât cele prevăzute la alin. (1).

ARTICOLUL 11

Conținutul controlului financiar preventiv

Controlul financiar preventiv constă în verificarea sistematică a proiectelor de operațiuni care fac obiectul acestuia potrivit art. 10 din punctul de vedere al:

- a) legalității și regularității;
- b) încadrării în limitele angajamentelor bugetare stabilite potrivit legii.

ARTICOLUL 12

Organizarea controlului financiar preventiv

(1) Controlul financiar preventiv se organizează și se exercită în mod unitar, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia de către autoritățile competente.

(2) Controlul financiar preventiv se organizează și se exercită în următoarele forme:

- a) controlul financiar preventiv propriu;
- b) controlul financiar preventiv delegat, prin controlori delegați ai Ministerului Finanțelor.

Secțiunea a II-a

Dispoziții privind controlul financiar preventiv propriu

ARTICOLUL 13

Organizarea controlului financiar preventiv propriu

(1) Instituțiile publice au obligația de a organiza controlul financiar preventiv propriu și evidența angajamentelor în cadrul compartimentului contabil.

(2) Conducătorii instituțiilor publice au obligația să stabilească proiectele de operațiuni supuse controlului financiar preventiv potrivit art. 10, documentele justificative și circuitul acestora, cu respectarea dispozițiilor legale.

(3) Evidența angajamentelor se organizează, se ține, se actualizează și se raportează conform normelor metodologice aprobate prin ordin al ministrului finanțelor.

(4) Ministerul Finanțelor organizează controlul financiar preventiv propriu și pentru operațiunile privind bugetul trezoreriei statului, operațiunile privind datoria publică și alte operațiuni specifice Ministerului Finanțelor.

(5) Controlul financiar preventiv propriu se exercită de către contabilul-șef prin viză de control financiar preventiv propriu. În funcție de volumul și de complexitatea activității, contabilul-șef poate împuternici, cu aprobarea ordonatorului de credite, și alte persoane din subordinea sa să exercite controlul financiar preventiv propriu, precizând limitele împuternicirii.

(6) Încadrarea contabilului-șef se face cu respectarea criteriilor și condițiilor unitare aprobate prin ordin al ministrului finanțelor. Destituirea, suspendarea sau schimbarea din funcție a contabilului-șef se face numai cu aprobarea ordonatorului de credite de la nivelul instituției publice ierarhic superioare sau a ordonatorului principal de credite, după caz.

ARTICOLUL 14

Viza de control financiar preventiv propriu

(1) Se supun aprobării ordonatorului de credite numai proiectele de operațiuni care respectă întru totul cerințele de legalitate, regularitate și încadrare în limitele angaja-

mentelor bugetare aprobate, care poartă viza de control financiar preventiv propriu.

(2) Viza de control financiar preventiv propriu se exercită prin semnătura persoanelor în drept, competente în acest sens potrivit prezentei ordonanțe, și prin aplicarea de către acestea a sigiliului personal.

(3) În vederea acordării vizei de control financiar preventiv propriu, proiectele de operațiuni se prezintă însoțite de documentele justificative corespunzătoare, certificate în privința realității și legalității prin semnătura conducătorilor compartimentelor de specialitate care inițiază operațiunea respectivă.

(4) Conducătorii compartimentelor de specialitate prevăzuți la alin. (3) răspund pentru realitatea, regularitatea și legalitatea operațiunilor ale căror documente justificative le-au certificat. Obținerea vizei de control financiar preventiv propriu pe documente care cuprind date nereale sau inexacte și/sau care se dovedesc ulterior nelegale nu exonerează de răspundere pe șefii compartimentelor de specialitate care le-au întocmit.

(5) Persoanele în drept să exercite controlul financiar preventiv propriu răspund solidar pentru legalitatea, pentru regularitatea și pentru încadrarea în limitele angajamentelor bugetare aprobate, în privința operațiunilor pentru care au acordat viza de control financiar preventiv propriu.

(6) În cazurile în care dispozițiile legale prevăd avizarea operațiunilor de către compartimentul de specialitate juridică, proiectul de operațiune va fi prezentat pentru control financiar preventiv propriu cu viza șefului compartimentului juridic. Persoanele în drept să exercite controlul financiar preventiv propriu pot cere avizul compartimentului de specialitate juridică ori de câte ori consideră că necesitățile o impun.

ARTICOLUL 15

Separarea atribuțiilor

(1) Persoana care exercită controlul financiar preventiv propriu nu trebuie să fie implicată, prin sarcinile de serviciu, în efectuarea operațiunii supuse controlului financiar preventiv propriu.

(2) Exercitarea funcției de ordonator de credite este incompatibilă cu exercitarea funcției de contabil-șef/contabil.

Secțiunea a III-a

Dispoziții privind controlul financiar preventiv delegat

ARTICOLUL 16

Organizarea controlului financiar preventiv delegat

(1) Controlul financiar preventiv delegat se organizează și se exercită de către Ministerul Finanțelor prin controlori delegați.

(2) Ministrul finanțelor numește, pentru fiecare instituție publică în care se exercită funcția de ordonator principal de credite al bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat sau al bugetului oricărui fond special, unul sau mai mulți controlori delegați, în funcție de volumul și de complexitatea activității instituției publice respective. De asemenea, ministrul finanțelor numește unul sau mai mulți controlori delegați pentru operațiunile derulate prin bugetul trezoreriei statului, pentru operațiuni privind datoria publică și pentru alte operațiuni specifice Ministerului Finanțelor. Numirea controlorilor delegați se face prin ordin al ministrului finanțelor.

(3) Prin norme metodologice aprobate de ministrul finanțelor se stabilesc:

- a) tipurile de operațiuni ale ordonatorilor principali de credite ale căror proiecte se supun controlului financiar preventiv delegat;

b) limitele valorice peste care se efectuează controlul financiar preventiv delegat, pe tipuri de operațiuni;

c) documentele justificative care trebuie să însoțească diferitele tipuri de operațiuni;

d) modul în care trebuie efectuat controlul financiar preventiv delegat pentru fiecare tip de operațiune.

(4) Tipurile de operațiuni ce se supun controlului financiar preventiv delegat și, după caz, limitele valorice corespunzătoare acestora pot diferi de la o instituție publică la alta.

(5) Controlorii delegați exercită viza de control financiar preventiv delegat asupra proiectelor de operațiuni vizate în prealabil de către controlul financiar preventiv propriu al instituției publice.

(6) Controlorii delegați își desfășoară activitatea la sediul instituțiilor publice la care au fost numiți. Instituțiile publice prevăzute la alin. (2) asigură controlorul/controlorilor delegați spațiul de lucru și dotarea necesară, precum și cooperarea personalului propriu, îndeosebi a celui din compartimentul contabil, pentru îndeplinirea în bune condiții a atribuțiilor de control financiar preventiv delegat.

(7) În cazul absenței temporare de la post a unui controlor delegat, ministrul finanțelor numește un alt controlor delegat care să îndeplinească atribuțiile celui dintâi pe durata absenței acestuia.

ARTICOLUL 17

Viza de control financiar preventiv delegat

(1) Operațiunile care, potrivit art. 16 alin. (3) și (4), fac obiectul controlului financiar preventiv delegat se supun aprobării ordonatorului principal de credite numai însoțite de viza de control financiar preventiv delegat.

(2) Viza de control financiar preventiv delegat se acordă sau se refuză în scris, pe formular tipizat, și trebuie să poarte semnătura și sigiliul personal al controlorului delegat competent.

(3) Înainte de a emite un refuz de viză, controlorul delegat are obligația să îl informeze în scris în legătură cu intenția sa pe ordonatorul principal de credite, precizând motivele refuzului. Dacă ordonatorul principal de credite prezintă în scris argumente în favoarea efectuării operațiunii pentru care se intenționează refuzul vizei, controlorul delegat va consulta, înainte de a înregistra oficial refuzul de viză, opinia neutră asupra cazului, formulată de o echipă de 3 controlori delegați de la instituții publice diferite de cea în cauză, echipă constituită ad-hoc prin grija controlorului financiar șef. Opinia neutră se motivează și se formulează în scris și are rol consultativ, soluția finală fiind în competența exclusivă a controlorului delegat competent, potrivit principiului exercitării în mod independent a atribuțiilor de control financiar preventiv delegat.

ARTICOLUL 18

Durata controlului financiar preventiv delegat

(1) Controlul financiar preventiv delegat se efectuează în termenul cel mai scurt, permis de durata efectivă a verificărilor necesare, astfel încât să nu afecteze desfășurarea în bune condiții și în termen a operațiunii al cărei proiect se supune controlului financiar preventiv delegat.

(2) Perioada maximă pentru acordarea sau, după caz, pentru refuzul vizei de control financiar preventiv delegat este de 3 zile lucrătoare de la prezentarea proiectului unei operațiuni, însoțit de toate documentele justificative.

(3) Perioada prevăzută la alin. (2) este suspendată de la înregistrarea informării menționate la art. 17 alin. (3) până la primirea răspunsului ordonatorului principal de credite.

(4) În cazuri excepționale, controlorul delegat are dreptul să prelungească perioada prevăzută la alin. (2) cu maximum 5 zile lucrătoare, pe baza unui referat de justificare pe care are obligația să îl transmită de îndată spre informare controlorului financiar șef și ordonatorului principal de credite.

Secțiunea a IV-a

Dispoziții privind controlorii delegați

ARTICOLUL 19

Funcția de controlor delegat

(1) Controlorul delegat este funcționar public, angajat al Ministerului Finanțelor. Numărul de posturi de controlor delegat se stabilește de către ministrul finanțelor, în funcție de necesități, în limita numărului total de posturi și a bugetului anual, aprobate.

(2) Pot fi încadrate în funcția de controlor delegat numai persoanele care au studii superioare economice sau juridice și o vechime efectivă în domeniul finanțelor publice de minimum 7 ani. Candidații pentru funcția de controlor delegat trebuie să prezinte cazier judiciar, informații și recomandări, din care să rezulte că au un profil moral și profesional corespunzător cerințelor funcției.

ARTICOLUL 20

Incompatibilități

(1) Controlorii delegați nu pot fi soți, rude sau afini până la gradul al patrulea inclusiv cu ordonatorul de credite pe lângă care sunt numiți.

(2) Controlorilor delegați le sunt interzise exercitarea, direct sau prin persoane interpuse, a activităților de comerț, precum și participarea la administrarea sau conducerea unor societăți comerciale sau civile. Ei nu pot exercita funcția de expert judiciar sau arbitru desemnat de părți într-un arbitraj.

(3) Funcția de controlor delegat este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

(4) Se interzice controlorilor delegați să facă parte din partide politice sau să desfășoare activități publice cu caracter politic.

(5) Controlorul delegat care se găsește într-una din situațiile prevăzute la alin. (1)–(4) are obligația de a informa de îndată, în scris, ministrul finanțelor și controlorul financiar șef.

ARTICOLUL 21

Atribuțiile controlorului delegat

(1) Atribuțiile controlorului delegat sunt, în principal, următoarele:

a) exercitarea controlului financiar preventiv delegat asupra proiectelor de operațiuni ale ordonatorului principal de credite, în conformitate cu ordinul de numire și cu normele metodologice aprobate potrivit prezentei ordonanțe;

b) supravegherea organizării, ținerii, actualizării și raportării evidenței angajamentelor;

c) informarea directă a ministrului finanțelor, prin rapoarte lunare, cu privire la situația curentă a angajamentelor efectuate, la vizele acordate și situațiile de refuz de viză; câte o copie de pe raportul respectiv se transmite întotdeauna controlorului financiar șef și ordonatorului principal de credite pe lângă care este numit;

d) formularea de avize cu caracter consultativ, la solicitarea ordonatorului principal de credite pe lângă care este numit sau la cererea ministrului finanțelor, precum și din

inițiativă proprie, în privința conformității, economicității, eficienței sau eficienței unor operațiuni sau proiecte de acte normative;

e) elaborarea de propuneri și proiecte privind perfecționarea controlului financiar preventiv;

f) participarea la activitățile corpului controlorilor delegați;

g) îndeplinirea altor atribuții, stabilite prin ordin al ministrului finanțelor.

(2) Controlorul delegat nu se pronunță asupra oportunității operațiunilor ce fac obiectul controlului financiar preventiv delegat.

(3) Controlorul delegat este obligat să își exercite atribuțiile cu bună-credință și cu deplină responsabilitate. Pentru actele sale, întreprinse cu bună-credință în exercițiul atribuțiilor sale și în limita acestora, controlorul delegat nu poate fi sancționat sau trecut în altă funcție.

(4) Controlorul delegat își exercită atribuțiile în mod independent. El raportează în mod direct ministrului finanțelor și nu i se poate impune, pe nici o cale, acordarea ori refuzul vizei de control financiar preventiv delegat.

(5) Controlorul delegat este obligat să păstreze secretul de stat, secretul de serviciu și confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile sau documentele de care ia cunoștință în exercitarea funcției.

(6) Evaluarea activității controlorului delegat se face anual prin calificative, pe baza informațiilor cuprinse în rapoartele anuale privind activitatea controlorilor delegați, rapoartele auditului intern și rapoartele Curții de Conturi. Calificativele anuale primite de fiecare controlor delegat se păstrează pe toată durata exercitării de către acesta a atribuțiilor funcției. Ministrul finanțelor demite de îndată controlorul delegat care a înregistrat un calificativ „insuficient” sau, de trei ori consecutiv, calificativul „satisfăcător”.

(7) Controlorul delegat răspunde disciplinar pentru abateri de la îndatoririle de serviciu, potrivit reglementărilor în vigoare.

ARTICOLUL 22

Gradele profesionale și salarizarea controlorilor delegați

(1) În funcție de performanțele profesionale atestate de calificativele înregistrate în baza evaluărilor anuale și de vechimea în funcție, controlorii delegați se încadrează în gradele profesionale I, II și III. Cerințele minime și condițiile promovării de la un grad profesional la altul se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor.

(2) Salariile de bază, sporurile și celelalte drepturi salariale ale controlorilor delegați se stabilesc prin asimilare cu funcția de controlor financiar din structura Curții de Conturi, respectiv pentru gradul I, II sau III.

(3) Controlorul financiar șef primește o indemnizație de conducere echivalentă cu cea de director general în Ministerul Finanțelor, iar adjuncții acestuia, o indemnizație de conducere echivalentă cu cea de director în Ministerul Finanțelor.

ARTICOLUL 23

Corpul controlorilor delegați

(1) Corpul controlorilor delegați se organizează ca un compartiment distinct în structura Ministerului Finanțelor și cuprinde ansamblul controlorilor delegați.

(2) Activitatea controlorilor delegați asigură, în principal:

a) aplicarea și dezvoltarea principiilor și practicilor avansate de bună conduită financiară;

b) colaborarea și schimburile profesionale între controlorii delegați;

c) colaborarea și schimburile profesionale cu alte structuri de profil interne, externe și internaționale.

(3) Corpul controlorilor delegați este condus de controlorul financiar șef.

(4) Controlorul financiar șef are 2 adjuncți.

(5) Tot în structura Ministerului Finanțelor și în subordinea controlorului financiar șef funcționează și un compartiment al cărui personal nu este constituit din controlorii delegați și ale cărui atribuții se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor.

(6) Controlorul financiar șef și adjuncții acestuia sunt numiți prin hotărâre a Guvernului pentru un mandat de 6 ani, pe baza propunerii nominale făcute de către ministrul finanțelor în urma interviuării a 6 candidați desemnați din rândul controlorilor delegați de către Corpul controlorilor delegați, în ședință plenară, cu majoritate simplă. La data ședinței plene de desemnare a celor 6 candidați este obligatoriu ca numărul controlorilor delegați încadrați efectiv și efectiv prezenți la ședință să fie cel puțin jumătate din numărul de posturi de controlor delegat, stabilit potrivit prevederilor art. 19 alin. (1).

(7) Aceeași persoană nu poate îndeplini mai mult de un mandat în funcția de controlor financiar șef; de asemenea, aceeași persoană nu poate îndeplini mai mult de un mandat în funcția de controlor financiar șef adjuncț.

(8) Controlorul financiar șef îndeplinește, în principal, următoarele atribuții:

a) susține, în fața ministrului finanțelor, a Guvernului și a altor autorități, după caz, soluțiile date în exercițiul atribuțiilor sale de către oricare dintre controlorii delegați;

b) organizează sistemul informațional și urmărește realizarea în mod efectiv și în timp util a schimbului de informații între controlorii delegați;

c) asigură formularea de opinii neutre, potrivit prevederilor art. 17 alin. (3);

d) organizează și urmărește colectarea, prelucrarea și înregistrarea statistică a informațiilor privind activitatea de control financiar preventiv delegat și efectuează evaluarea acestuia;

e) dispune măsuri pentru aplicarea în activitatea controlorilor delegați a principiilor și practicilor avansate de bună conduită financiară și pentru valorificarea propunerilor și contribuțiilor acestora la dezvoltarea și la perfecționarea de standarde în domeniu;

f) asigură îndrumarea metodologică în domeniul controlului financiar preventiv;

g) prezintă Guvernului, până la sfârșitul trimestrului I al anului curent pentru anul precedent, un raport anual privind activitatea controlorilor delegați, care trebuie să cuprindă, între altele, o analiză, din perspectiva anilor precedenți, a modului de soluționare a refuzurilor de viză de control financiar preventiv delegat, precum și propuneri de îmbunătățire a legislației financiare;

h) evaluează activitatea fiecărui controlor delegat și propune ministrului finanțelor acordarea aprecierilor anuale;

i) alte atribuții, stabilite prin ordin al ministrului finanțelor.

Secțiunea a V-a Regimul refuzului de viză

ARTICOLUL 24

Refuzul de viză

(1) Persoana în drept să exercite viza de control financiar preventiv are dreptul și obligația de a refuza viza de control financiar preventiv în toate cazurile în care, în urma verificărilor, apreciază că proiectul de operațiune care face obiectul controlului financiar preventiv nu îndeplinește condițiile de legalitate, regularitate și încadrare în limita

angajamentelor bugetare pentru acordarea vizei de control financiar preventiv.

(2) Refuzul de viză trebuie să fie în toate cazurile motivat în scris.

(3) Persoanele în drept să exercite viza de control financiar preventiv au obligația de a ține evidența proiectelor de operațiuni refuzate la viza de control financiar preventiv.

ARTICOLUL 25

Autorizarea efectuării unor operațiuni pentru care se refuză viza de control financiar preventiv

(1) O operațiune pentru care s-a refuzat viza de control financiar preventiv delegat se poate efectua numai dacă este autorizată prin hotărâre a Guvernului, la propunerea instituției publice din cadrul administrației publice centrale în care se exercită funcția de ordonator principal de credite, a cărei operațiune a fost refuzată, cu ascultarea, în ședință a Guvernului, a prezentării de către controlorul financiar șef a punctului de vedere al controlorului delegat implicat. Guvernul se pronunță în maximum 15 zile lucrătoare de la data înregistrării proiectului hotărârii la Secretariatul General al Guvernului. Inițiatorul proiectului hotărârii are obligația să îi informeze despre aceasta pe ministrul finanțelor și pe controlorul financiar șef și să transmită acestora o copie de pe proiectul hotărârii și de pe nota de fundamentare a acestuia cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de discutarea lui în ședința Guvernului.

(2) Pentru operațiunile care nu se supun controlului financiar preventiv delegat în condițiile prezentei ordonanțe, ordonatorii principali de credite de la instituțiile publice prevăzute la alin. (1) pot dispune, pe propria răspundere, efectuarea operațiunii pentru care s-a refuzat viza de control financiar preventiv propriu, numai dacă prin aceasta nu se depășește angajamentul bugetar aprobat.

(3) În cazul instituțiilor publice, altele decât cele prevăzute la alin. (1), ordonatorul de credite poate dispune, pe propria răspundere, efectuarea operațiunii pentru care s-a refuzat viza de control financiar preventiv propriu sau delegat, numai dacă prin aceasta nu se depășește angajamentul bugetar aprobat.

(4) În toate cazurile în care, ca urmare a unui refuz de viză de control financiar preventiv propriu, ordonatorul de credite dispune efectuarea operațiunii pe propria răspundere, contabilul-șef are obligația să informeze în scris serviciile publice descentralizate ale Ministerului Finanțelor, la nivel județean, respectiv al municipiului București, și, după caz, organul ierarhic superior al instituției publice, numai astfel fiind exonerate de răspundere atât el, cât și celelalte persoane împuternicite de acesta să exercite controlul financiar preventiv propriu.

(5) Documentele referitoare la operațiuni supuse controlului financiar preventiv și care nu au fost vizate nu pot fi înregistrate în contabilitate.

(6) Fac excepție de la prevederile alin. (5) documentele privind operațiunile refuzate la viza de control financiar preventiv propriu sau delegat, dar efectuate pe răspunderea ordonatorului de credite, și cele refuzate la viza de control financiar preventiv delegat, dar autorizate prin hotărâre a Guvernului.

(7) Documentele referitoare la operațiunile efectuate în condițiile prevederilor alin. (6) se înregistrează distinct într-un cont în afara bilanțului.

CAPITOLUL IV Dispoziții comune

ARTICOLUL 26

Măsuri operative

(1) Ministerul Finanțelor efectuează inspecții ori de câte ori există indicii ale unor abateri de la legalitate sau regularitate în efectuarea de operațiuni, în sensul prezentei ordonanțe.

(2) Ministerul Finanțelor efectuează inspecții în toate cazurile în care este sesizat de către un contabil-șef în legătură cu efectuarea de operațiuni pe propria răspundere a ordonatorului de credite fără viză de control financiar preventiv.

(3) Inspecțiile se efectuează de către persoane din structura Ministerului Finanțelor, în baza unui ordin de serviciu emis de ministrul finanțelor, sau de către persoane delegate în acest sens de către ministrul finanțelor.

(4) Ordinul de serviciu prevăzut la alin. (3) va preciza, în mod obligatoriu, scopul și obiectivele inspecției, durata inspecției, persoana sau persoanele desemnate să efectueze inspecția.

(5) Instituțiile publice sunt obligate să asigure accesul reprezentanților Ministerului Finanțelor la toate documentele, datele și informațiile relevante pentru scopul și obiectivele inspecției, la inspectarea bunurilor ce fac obiectul operațiunilor controlate, precum și în spațiile unde se găsesc asemenea bunuri, documente sau informații relevante.

(6) Organizarea inspecțiilor și stabilirea atribuțiilor generale în efectuarea acestora se aprobă prin hotărâre a Guvernului, iar atribuțiile de detaliu, fluxul informațional și metodologia de lucru, prin ordin al ministrului finanțelor.

(7) Actul de constatare întocmit cu ocazia inspecțiilor poate fi contestat de către cel controlat. Termenul și locul de depunere a contestației, precum și procedura și termenul de soluționare a acesteia se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin ordin al ministrului finanțelor.

(8) Dacă actul de constatare stabilește existența unor abateri de la legalitate sau regularitate care au produs sau ar putea produce pagube pe seama fondurilor publice sau a patrimoniului public, iar actul respectiv nu a fost contestat în termen sau contestația a fost respinsă ori a fost admisă în parte, persoana care a emis ordinul de serviciu prevăzut la alin. (3) are obligația de a sesiza Curtea de Conturi, care va decide cu privire la măsurile care se impun. Sesizarea se face sub forma unui raport și trebuie să fie însoțită de: actul de constatare, acte, documente și probe care au stat la baza constatărilor, contestația depusă, decizia de soluționare a contestației.

ARTICOLUL 27

Măsuri speciale

În cazul în care printr-un acord, tratat sau alte asemenea documente de finanțare externă se prevăd măsuri specifice de control financiar, Guvernul este autorizat să emită, la propunerea Ministerului Finanțelor, hotărâri cu caracter derogatoriu la prezenta ordonanță.

ARTICOLUL 28

Dispoziții privind auditul intern al instituțiilor publice cu număr mic de posturi

(1) La instituția publică cu un număr de posturi mai mic de 25 organul ierarhic superior al acesteia poate decide să nu se organizeze distinct activitatea de audit intern. În această situație, auditul intern al instituției publice în cauză

se asigură de către compartimentul de audit intern din cadrul organului ierarhic superior al acesteia.

(2) Instituția publică cu un număr de posturi mai mic de 25, care nu este în subordinea unei alte instituții publice, poate decide să nu organizeze distinct activitatea de audit intern. Conducătorul instituției publice care a decis neorganizarea activității de audit are obligația să solicite efectuarea certificării trimestriale și anuale a bilanțului contabil și a contului de execuție bugetară de către persoane desemnate din cadrul serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Finanțelor ori pe bază de contract încheiat de instituția publică în cauză cu persoane fizice sau juridice agreeate, potrivit normelor metodologice aprobate prin ordin al ministrului finanțelor.

ARTICOLUL 29

Dispoziții cu privire la regiile autonome, societățile comerciale cu capital majoritar de stat și societățile comerciale care beneficiază de drepturi exclusive sau speciale

(1) Numirea contabililor-șefi ai regiilor autonome, societăților comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale deține mai mult de 70% din numărul voturilor în adunarea generală și ai societăților comerciale care beneficiază de drepturi exclusive sau speciale atribuite de către o instituție publică se face cu respectarea condițiilor și criteriilor unitare, aprobate prin ordin al ministrului finanțelor. Destituirea, suspendarea sau schimbarea din funcție a contabililor-șefi de la aceste regii autonome și societăți comerciale se face numai cu aprobarea conducătorului instituției publice în coordonarea căreia funcționează regia autonomă, care exercită, în numele statului sau al unei autorități a administrației publice locale, drepturile acționarului la societățile comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale deține mai mult de 70% din numărul voturilor în adunarea generală sau care a atribuit societății comerciale drepturi exclusive sau speciale.

(2) Auditorii interni ai instituțiilor publice au dreptul să efectueze activități de audit intern asupra:

a) regiilor autonome din coordonarea instituției publice respective;

b) societăților comerciale la care instituția publică respectivă exercită, în numele statului sau al unei autorități a administrației publice locale, drepturile acționarului majoritar, dacă statul sau o autoritate a administrației publice locale deține la societatea comercială în cauză mai mult de 70% din numărul voturilor în adunarea generală;

c) societăților comerciale cărora instituția publică respectivă le-a atribuit drepturi exclusive sau speciale.

ARTICOLUL 30

Controlul financiar preventiv delegat al unor operațiuni cu risc important

Prin ordin, ministrul finanțelor poate decide exercitarea controlului financiar preventiv delegat de către controlori delegați și asupra operațiunilor finanțate sau cofinanțate din fonduri publice, ale altor instituții publice decât cele prevăzute la art. 16 alin. (2) sau ale unor persoane juridice de drept privat.

ARTICOLUL 31

Alte dispoziții

Prevederile prezentei ordonanțe se aplică și altor persoane juridice decât instituțiile publice, dacă aceste persoane juridice gestionează fonduri publice cu orice titlu și/sau administrează patrimoniul public în privința gestionării

fondurilor publice și administrării patrimoniului public în cauză.

CAPITOLUL V Contravenții și sancțiuni

ARTICOLUL 32

Contravenții

Constituie contravenții și se sancționează următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legii penale, infracțiuni:

a) încălcarea obligației de a avea la nivelul instituției publice structuri organizatorice, reglementări metodologice, proceduri și criterii de evaluare instituite prin aprobarea dată de conducătorul instituției, aduse la zi și aplicate efectiv;

b) neorganizarea, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, a auditului intern potrivit prevederilor art. 6 alin. (1);

c) aprobarea bilanțului contabil și a contului de execuție bugetară fără certificare și raport de audit;

d) invocarea de către auditori a unui ordin de serviciu inexistent în vederea efectuării auditului asupra utilizării de către terți a fondurilor publice gestionate de către aceștia din urmă în baza unei finanțări realizate de instituția publică în cauză sau de către o instituție subordonată acesteia;

e) neîndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 13 alin. (2);

f) neîndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 13 alin. (3);

g) prezentarea spre aprobare ordonatorului de credite a proiectelor de operațiuni fără viza de control financiar preventiv;

h) depășirea termenului prevăzut la art. 18 alin. (2)–(4);

i) nerespectarea prevederilor art. 21 alin. (5);

j) nemotivarea refuzului de viză;

k) nerespectarea prevederilor art. 25 alin. (5);

l) nerespectarea prevederilor art. 25 alin. (7);

m) nedispunerea efectuării inspecției potrivit prevederilor art. 26 alin. (2);

n) nesesizarea Curții de Conturi potrivit art. 26 alin. (8).

ARTICOLUL 33

Sanționarea contravențiilor

Contravențiile prevăzute la art. 32 lit. c)–i) și k) se sancționează cu amendă de la 30.000.000 lei la 50.000.000 lei, iar cele prevăzute la lit. a), b), j) și l)–n), cu amendă de la 10.000.000 lei la 20.000.000 lei.

ARTICOLUL 34

Constatarea contravențiilor, stabilirea și aplicarea amenzilor, actualizarea nivelului amenzilor

(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către reprezentanții împuterniciți ai Ministerului Finanțelor.

(2) Nivelul amenzilor prevăzute la art. 33 se actualizează prin hotărâre a Guvernului în raport cu rata inflației.

(3) Amenzile prevăzute ca sancțiuni pentru săvârșirea contravențiilor menționate la art. 32 pot fi aplicate atât persoanelor fizice, cât și persoanelor juridice.

(4) Contravențiilor prevăzute la art. 32 le sunt aplicabile prevederile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu modificările ulterioare, cu excepția prevederilor art. 25–27.

CAPITOLUL VI
Dispoziții tranzitorii și finale

ARTICOLUL 35

Încadrarea în funcția de controlor delegat a persoanelor care dețin funcția de controlor financiar în structura Curții de Conturi

(1) Persoana care la data publicării prezentei ordonanțe deține funcția de controlor financiar în cadrul secției de control financiar preventiv a Curții de Conturi are dreptul de a fi încadrată cu data de 1 ianuarie 2000, la cererea sa, în funcția de controlor delegat, direct la gradul profesional pe care îl deține în structura Curții de Conturi și fără concurs, dar numai dacă persoana în cauză:

— depune cererea de a fi încadrată în calitate de controlor delegat în structura Ministerului Finanțelor în cel mult 15 zile de la data publicării prezentei ordonanțe;

— nu se află într-una dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute la art. 20;

— nu a fost sancționată pe întreaga durată cât a exercitat funcția de controlor financiar în structura Curții de Conturi.

(2) Încetarea atribuțiilor Curții de Conturi în domeniul controlului financiar preventiv, așa cum este reglementat prin prevederile art. 1 pct. 3, 4, 10, 11 și 21 din Legea nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice, devine efectivă de la data de 1 ianuarie 2000.

ARTICOLUL 36

Măsuri pentru numirea primului controlor financiar șef și a adjuncților acestuia

(1) Numirea controlorului financiar șef și a adjuncților acestuia, potrivit prevederilor art. 23 alin. (6), se face până la data de 29 februarie 2000, dar nu mai devreme de 31 ianuarie 2000.

(2) Până la aplicarea prevederilor alin. (1) atribuțiile controlorului financiar șef se exercită de către o persoană împuternicită în acest scop prin ordin al ministrului finanțelor.

ARTICOLUL 37

Măsuri excepționale

(1) Pentru asigurarea controlului financiar preventiv delegat al operațiunilor instituțiilor publice și unităților care au

calitatea de agenție de implementare potrivit memorandumurilor de finanțare încheiate de Guvernul României cu Comisia Europeană, precum și al operațiunilor Fondului național, ministrul finanțelor numește câte un controlor delegat pentru fiecare agenție de implementare și pentru Fondul național.

(2) Pentru asigurarea controlului financiar preventiv delegat conform alin. (1) se aplică prevederile prezentei ordonanțe, cu excepția reglementărilor privind opinia neutră, prevăzute la art. 17 alin. (3), care se aplică de la 1 ianuarie 2000.

(3) La agențiile de implementare sau instituțiile publice care coordonează agenții de implementare, precum și la Fondul național activitatea de audit intern se organizează în conformitate cu cerințele memorandumurilor de finanțare și ale memorandumurilor de înțelegere, cu acordul ministrului finanțelor.

ARTICOLUL 38

Măsuri pentru pregătirea aplicării prezentei ordonanțe

Ministerul Finanțelor inițiază și coordonează măsurile necesare pentru pregătirea aplicării prezentei ordonanțe; pentru aceasta ministrul finanțelor emite ordine și, după caz, propune spre aprobare Guvernului proiecte de hotărâri.

ARTICOLUL 39

Intrarea în vigoare a ordonanței

Prezenta ordonanță intră în vigoare de la 1 ianuarie 2000, cu următoarele excepții:

a) prevederile art. 19, 20, 22, art. 23 alin. (1), (2) și (5), art. 35 și ale art. 38, care se aplică de la data publicării;

b) prevederile art. 36 alin. (2) și ale art. 37, care se aplică în termen de 30 de zile de la data publicării.

ARTICOLUL 40

Abrogări

La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă art. 2, art. 5 lit. a) și alte prevederi referitoare la instituțiile publice din Legea nr. 30/1991 privind organizarea și funcționarea controlului financiar și a Gărzii financiare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 27 martie 1991.

PRIM-MINISTRU

RADU VASILE

Contrasemnează:

p. Ministrul finanțelor,

Bujor Bogdan Teodoriu,

secretar de stat

București, 31 august 1999.

Nr. 119.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,

Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,

E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro